

Bruksela, 6 listopada 2025 r.
(OR. en)

14880/25

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2023/0012 (NLE)

SOC 723
EMPL 481

NOTA

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada

Dotyczy: Opinia Komitetu ds. Zatrudnienia w sprawie poprawy zakresu
i adekwatności gromadzenia na szczeblu unijnym i krajowym danych
dotyczących dialogu społecznego
– Zatwierdzenie

Delegacje otrzymują w załączeniu wyżej wspomnianą opinię, tak by mogła ją zatwierdzić Rada (EPSCO) na posiedzeniu 1 grudnia 2025 r.

23 października 2025 r.

Opinia Komitetu ds. Zatrudnienia

Poprawa zakresu i adekwatności gromadzenia na szczeblu unijnym i krajowym danych dotyczących dialogu społecznego, w tym rokowań zbiorowych, na potrzeby monitorowania wykonania zalecenia Rady w sprawie wzmocnienia dialogu społecznego w Unii Europejskiej

WPROWADZENIE

1. **Dialog społeczny jest jednym z kluczowych elementów modelu społecznej gospodarki rynkowej Unii Europejskiej, zapisanym w zasadzie 8 Europejskiego filaru praw socjalnych.** Dialog społeczny na wszystkich szczeblach, w tym europejskim i krajowym, międzysektorowym i sektorowym, zapewnia naszym rynkom pracy i naszym gospodarkom zdolność adaptacyjną niezbędną, by odpowiedzieć na wyzwania i możliwości, przed którymi stoi Europa, takimi jak dekarbonizacja, cyfryzacja i transformacja demograficzna. Komisja Europejska, opierając się na wytycznych politycznych przewodniczącej Ursuli von der Leyen (2024–2029), oraz Rada, opierając się na wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich, uważają, że dialog społeczny i rokowania zbiorowe mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia zarówno konkurencyjności gospodarczej, jak i sprawiedliwości społecznej, i umieściły te kwestie wśród swoich głównych priorytetów. Ponadto w trójstronnej deklaracji z Val Duchesse z 31 stycznia 2024 r. Komisja, prezydencja belgijska w imieniu Rady i europejscy partnerzy społeczni ponowili swoje zobowiązanie do dalszego wzmocnienia dialogu społecznego. Rolę dialogu społecznego podkreślono również w deklaracji z La Hulpe z 2024 r. w sprawie przyszłości Europejskiego filaru praw socjalnych¹. Ostatnio, 5 marca 2025 r., Komisja i międzybranżowi partnerzy społeczni na szczeblu UE podpisali nowy pakt na rzecz europejskiego dialogu społecznego, który ma zapewnić, że przyszła konkurencyjność UE będzie szła w parze z wysokiej jakości miejscami pracy i siłą roboczą wyposażoną w odpowiednie umiejętności.

¹ Podpisanej przez Królestwo Belgii w imieniu 25 państw członkowskich.

2. **Zalecenie Rady C/2023/1389 z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie wzmocnienia dialogu społecznego w Unii Europejskiej jest pierwszym instrumentem prawnym w dorobku prawnym UE w pełni poświęconym dialogowi społecznemu.** Zalecenie zawiera wytyczne dla państw członkowskich dotyczące tego, w jaki sposób zapewnić warunki sprzyjające dwustronnemu i trójstronnemu dialogowi społecznemu, w tym rokowaniom zbiorowym, zarówno w sektorze publicznym, jak i prywatnym, na wszystkich szczeblach, w kontekście, w którym odsetek pracowników objętych układami zbiorowymi zmniejszył się w latach 2000–2019 o dziesięć punktów procentowych (z 66 % do 56 %²). Postanowienia zalecenia opracowano w sposób respektujący tradycje krajowe i autonomię partnerów społecznych, a jednocześnie zalecono państwom członkowskim, by między innymi zapewniały konsultacje z partnerami społecznymi w sprawie opracowywania i wdrażania polityki gospodarczej, polityki zatrudnienia i polityki społecznej oraz umożliwiały rokowania zbiorowe, również w odniesieniu do nowych form pracy oraz nietypowych i niestandardowych form zatrudnienia.
3. **W punkcie 13 zalecenia Rady zwrócono się do Komitetu ds. Zatrudnienia (EMCO), by zbadał, w porozumieniu z odpowiednimi partnerami społecznymi, możliwości poprawy zakresu i adekwatności gromadzenia danych, na szczeblu unijnym i krajowym, dotyczących dialogu społecznego, w tym rokowań zbiorowych, na potrzeby monitorowania wykonania zalecenia, oraz by przedstawił Radzie opinię na ten temat.** Zgodnie z tym wezwaniem pod koniec 2023 r. członkowie Komitetu ds. Zatrudnienia uzgodnili, że zlecą działającej w jego ramach grupie ds. wskaźników (EMCO IG) przeprowadzenie prac przygotowawczych. EMCO IG zorganizowała seminarium pt. „Dane i statystyki dotyczące dialogu społecznego, w tym rokowań zbiorowych” w marcu 2024 r., a następnie omawiała w okresie od grudnia 2024 r. do maja 2025 r. instrumenty polityki, podsumowała istniejące źródła danych i określiła potrzeby dotyczące ewentualnych usprawnień w zakresie gromadzenia danych, z udziałem europejskich międzybranżowych partnerów społecznych. Ostatecznie niniejsza opinia powinna służyć optymalizacji regularnego monitorowania wykonania zalecenia w ramach działań w zakresie wielostronnego nadzoru, które Komitet ds. Zatrudnienia prowadzi w kontekście europejskiego semestru.

² [Baza danych OECD/AIAS dotycząca instytucjonalnych cech związków zawodowych, ustalania płac, interwencji państwa i paktów społecznych \(Institutional Characteristics of Trade Unions, Wage Setting, State Intervention and Social Pacts \(ICTWSS\)\).](#)

4. **Zestaw 14 instrumentów polityki załączony do niniejszej opinii, oparty na pracach przygotowawczych EMCO IG, odzwierciedla postanowienia zalecenia w formacie, który pozwala określić informacje niezbędne do monitorowania wykonania zalecenia.**

Proponowane instrumenty polityki wskazano w celu określenia, czy i w jaki sposób szczegółowe postanowienia zalecenia znajdują odzwierciedlenie w ustawodawstwie krajowym lub praktyce krajowej lub innych odpowiednich środkach lub mechanizmach polityki przyjętych przez państwa członkowskie. „Cechy” związane z instrumentami polityki to ogólnie związane informacje na temat istniejących ram krajowych.

UWAGI OGÓLNE

5. **Obecny stan gromadzenia danych na temat dialogu społecznego i rokowań zbiorowych wykazuje luki, w szczególności pod względem porównywalności danych między państwami członkowskimi.** Istnieje możliwość poprawy zakresu i adekwatności gromadzenia danych, aby zapewnić skuteczne monitorowanie wykonania zalecenia w perspektywie długoterminowej, poprzez zmobilizowanie aktualnych, dokładnych i spójnych danych. Oznacza to konieczność określenia odpowiedniego zakresu gromadzenia stosownych danych na szczeblu unijnym i krajowym, z należyтым uwzględnieniem zapewnienia porównywalności wybranych danych, a także ciągłości szeregów danych w czasie, przy jednoczesnym utrzymaniu obciążenia administracyjnego na niskim poziomie.
6. **Panuje powszechna zgoda co do tego, że usprawnienia w zakresie gromadzenia danych można osiągnąć bez znacznego zwiększenia obciążeń administracyjnych wynikających z nowych wymogów sprawozdawczych dla państw członkowskich.** Zgodnie z decyzją Komitetu ds. Zatrudnienia z września 2025 r. o monitorowaniu wykonania zalecenia poprzez zrestrukturyzowany przegląd dialogu społecznego, który ma być przeprowadzany co dwa lata, począwszy od 2026 r., w niniejszej opinii proponuje się wykorzystanie przyszłych przeglądów również do stopniowego wzmocnienia bazy dowodowej dotyczącej dialogu społecznego. Podejście to pozwoliłoby wykorzystać istniejące informacje ilościowe na temat zasięgu rokowań zbiorowych oraz stopnia uzwiązkowienia i stopnia zrzeszenia pracodawców, a jednocześnie czerpać z bogactwa już dostępnych danych jakościowych dotyczących dialogu społecznego i rokowań zbiorowych.

7. **W większości przypadków analizę i pomiar postępów w odniesieniu do politycznych aspektów zalecenia można prawdopodobnie skuteczniej przeprowadzić poprzez zastosowanie wskaźników jakościowych**, ponieważ zalecenie obejmuje różne wymiary polityki przyczyniające się do stworzenia warunków sprzyjających dialogowi społecznemu i rokowaniom zbiorowym, których nie można mierzyć ilościowo. W szczególności zalecenie:
- a) obejmuje wskazówki polityczne mające na celu zagwarantowanie podstawowych praw i wolności niezbędnych do umożliwienia dialogu społecznego i rokowań zbiorowych, a także do zapewnienia ochrony pracowników, pracodawców, ich organizacji i ich przedstawicieli;
 - b) podkreśla potrzebę zapewnienia odpowiedniego wsparcia instytucjonalnego sprzyjającego konstruktywnemu dialogowi społecznemu i skutecznemu zaangażowaniu partnerów społecznych w opracowywanie i wdrażanie odpowiednich polityk;
 - c) wymienia zasady mające zastosowanie do kluczowych aspektów, takich jak procedury uznawania i reprezentatywności, a także postępowanie pojednawcze, mediacje czy arbitraż;
 - d) zawiera wskazówki polityczne dotyczące dostępu partnerów społecznych do wszystkich istotnych informacji w celu skutecznego udziału w rokowaniach zbiorowych oraz do odpowiedniego wsparcia na rzecz budowania zdolności;
 - e) wyznacza cel, jakim jest większy zasięg rokowań zbiorowych, w oparciu o umożliwienie go na wszystkich odpowiednich szczeblach, przy jednoczesnym zachęcaniu do koordynacji między tymi szczeblami;
 - f) podkreśla, że w obecnym kontekście transformacji cyfrowej, ekologicznej i demograficznej ważne jest, by wdrażanie takich zasad polityki było dostosowane do nowego świata pracy.

OPTIMALIZACJA ISTNIEJĄCYCH ŹRÓDEŁ DANYCH

8. **Gromadzenie danych do celów monitorowania wykonania zalecenia powinno zapewnić optymalną równowagę między zapotrzebowaniem na wystarczające i aktualne informacje a potrzebą zminimalizowania wszelkich dodatkowych obciążeń administracyjnych.** Mając to na uwadze, proponowane instrumenty polityki można w dużej mierze udokumentować poprzez optymalne wykorzystanie istniejących danych. Taka optymalizacja mogłaby opierać się na dwóch zasadach. Po pierwsze, należy wykorzystywać istniejące źródła danych, o ile są one dostępne, w celu dostarczenia informacji na temat instrumentów polityki, co pozwoli uniknąć konieczności gromadzenia nowych danych. Po drugie, należy w jak najszerszym zakresie wykorzystywać dane już zgromadzone w kontekście innych działań sprawozdawczych.
9. **Do istniejących źródeł danych uznanych za istotne do celów monitorowania wykonania zalecenia należą bazy danych wymienione w niniejszym punkcie. W tabeli w załączniku przedstawiono szczegółowe zestawienie narzędzi politycznych, których źródła te dotyczą.**
- a) Baza danych OECD/AIAS dotycząca instytucjonalnych cech związków zawodowych, ustalania płac, interwencji państwa i paktów społecznych (ICTWSS) uznawana jest za szczególnie istotną dla oceny poszanowania wolności zrzeszania się i rokowań zbiorowych, poziomu wsparcia instytucjonalnego na rzecz dialogu społecznego, jakości ram umożliwiających rokowania zbiorowe oraz wskaźników zasięgu rokowań zbiorowych (instrumenty polityki A, E, J, K).
 - b) Prawna baza danych MOP dotycząca stosunków pracy (IRLex) oraz baza danych o krajowych przepisach dotyczących pracy, zabezpieczenia społecznego i powiązanych praw człowieka (NATLEX) dostarczają istotnych informacji dodatkowych. Uzupełniają one dane OECD/AIAS w odniesieniu do narzędzi politycznych wymienionych w poprzednim punkcie. Ponadto pozwalają one ocenić gwarancje niezależności przyznane partnerom społecznym, ich dostęp do istotnych informacji w celu uczestnictwa w dialogu społecznym, procedury uznawania i ustalania reprezentatywności, uznawanie roli partnerów społecznych w strukturach i procesach dialogu społecznego oraz istnienie systemów egzekwowania układów zbiorowych (instrumenty polityki A, B, C, E, G, H, I, J, L).

- c) Sprawozdania Eurofound na temat zaangażowania partnerów społecznych w kształtowanie polityki, w tym w ramach europejskiego semestru, zawierają istotne dane o instytucjonalnych środkach wsparcia, ich zastosowaniu w kształtowaniu polityki UE oraz o istnieniu mechanizmów pojednawczych, mediacyjnych lub arbitrażowych (instrumenty polityki E, F, I).
- d) Zasoby dostępne w Komisji obejmują bazę tekstów dotyczących dialogu społecznego, wskaźniki dotyczące finansowania z EFS+ oraz dane dotyczące finansowania przyznanego na rzecz wspierania dialogu społecznego w ramach prerogatywy społecznej Komisji, dostarczające informacji na temat wdrażania umów zawartych na szczeblu UE oraz na temat wykorzystania unijnego finansowania do wspierania dialogu społecznego (instrumenty polityki N).

10. **Uzupełnianie istniejących zbiorów danych wymienionych w poprzednim punkcie powinno odbywać się bez ustanawiania nowych uciążliwych procesów sprawozdawczych.** Państwa członkowskie, w porozumieniu ze swoimi krajowymi partnerami społecznymi, są najlepiej przygotowane do przedstawienia zwięzłych, lecz treściwych opisów odpowiednich krajowych ram, środków i mechanizmów. Wykaz środków, które państwa członkowskie mają przedłożyć do 7 grudnia 2025 r. w odniesieniu do wykonania zalecenia, zgodnie z jego pkt 11, pokazuje, jak taką wymianę informacji można zorganizować w sposób elastyczny. Można to osiągnąć poprzez ponowne wykorzystanie informacji już udostępnionych w innych kontekstach. W szczególności państwa członkowskie mogą korzystać ze sprawozdawczości związanej z wdrażaniem już istniejących instrumentów UE. Państwa członkowskie mogłyby również korzystać z procesów sprawozdawczych i ponownie wykorzystywać wkłady przewidziane w innych kontekstach instytucjonalnych (np. OECD, MOP).
11. **Należy w pełni wykorzystywać źródła danych dostarczane przez partnerów społecznych, zarówno na szczeblu europejskim, jak i krajowym.** Obejmuje to dane udostępniane w kontekście konsultacji z organami krajowymi. Na szczeblu europejskim informacje przekazywane przez partnerów społecznych na temat odpowiednich środków z zakresu polityki związanych z wykonaniem zalecenia powinny być również uwzględniane przez Komisję i Komitet ds. Zatrudnienia w ich odpowiednich rolach.

WDROŻENIE SKUTECZNEGO MONITOROWANIA OPARTEGO NA DOWODACH

12. **Skuteczne monitorowanie dialogu społecznego i rokowań zbiorowych w całej Unii Europejskiej powinno opierać się na następujących zasadach:** poprawa porównywalności istniejących danych; poprawa jakości istniejących uznanych baz danych, w tym poprzez wniesienie wkładu w udoskonalenie baz prowadzonych przez MOP i OECD, a także jasno ustrukturyzowany przegląd dialogu społecznego oparty na zaleceniu Rady.
13. **Lepsza porównywalności danych to ważny krok w kierunku wysokiej jakości analizy na szczeblu europejskim. Z** myślą o jej osiągnięciu Komisja mogłaby zbadać możliwość ścisłej współpracy z odpowiednimi unijnymi agencjami. Sieć analizy i promowania dialogu społecznego UE, utworzona wspólnie z Eurofoundem w styczniu 2025 r., mogłaby wносить wkład w takie analizy, w użyteczny sposób przyczyniając się do przeglądów dialogu społecznego przeprowadzanych przez Komitet ds. Zatrudnienia. Ostatecznie na takim wsparciu skorzystałaby również ocena działań podjętych w odpowiedzi na zalecenie, która ma zostać przygotowana przez Komisję we współpracy z państwami członkowskimi i partnerami społecznymi do 7 grudnia 2029 r. Podstawą przeglądów i ocen zawsze powinny być aktualne informacje.
14. **Pozytywnym krokiem byłoby jednolite objęcie wszystkich państw członkowskich odpowiednimi bazami danych MOP.** Dotyczy to NATLEX – bazy danych o krajowych przepisach dotyczących pracy, zabezpieczenia społecznego i powiązanych praw człowieka oraz IRLex – prawnej bazy danych dotyczącej stosunków pracy. Obie te bazy stanowią użyteczne źródło i są dostępne w porównywalnym formacie. Ponieważ baza danych IRLex obejmuje obecnie tylko 14 państw członkowskich UE, Komitet ds. Zatrudnienia zachęca państwa członkowskie i Komisję do ścisłej współpracy z MOP w celu zbadania rozwiązań mających zwiększyć jej zasięg, tak by włączyć wszystkie państwa UE i zapewnić regularne aktualizacje, ze szczególnym uwzględnieniem sekcji, które wnoszą wartość dodaną do monitorowania wykonania zalecenia.

15. **Komitet ds. Zatrudnienia zachęca państwa członkowskie i Komisję do ścisłej współpracy z OECD w celu utrzymania i, w stosownych przypadkach, rozszerzania odpowiedniej bazy danych OECD/AIAS w miarę pojawiania się nowych form uczestnictwa pracowników** (np. członkostwo w zarządach, udział w zyskach). Odnosi się to w szczególności do bazy danych dotyczącej instytucjonalnych cech związków zawodowych, ustalania płac, interwencji państwa i paktów społecznych (ICTWSS), która jest jednym z kluczowych źródeł danych na temat dialogu społecznego. Podstawowe zmienne (np. zasięg rokowań zbiorowych, stopień uzwiązkowienia i stopień zrzeszenia pracodawców, a także informacje jakościowe na temat praw, paktów i porozumień społecznych oraz szczegółli rokowań zbiorowych i ich koordynacji) są aktualizowane co dwa lata, natomiast pełna aktualizacja, w tym dotycząca profili krajowych, odbywa się co cztery lata. Format ten zapewnia stabilność i porównywalność monitorowania kluczowych aspektów rokowań zbiorowych i dialogu społecznego.
16. **Lepsze gromadzenie danych przyczyni się do zoptymalizowanego przeglądu dialogu społecznego. Zgodnie z pkt 14 zalecenia Komitet ds. Zatrudnienia, przy wsparciu Komisji, opracowuje zrestrukturyzowany przegląd, który również zapewnia odpowiednie monitorowanie wykonania zalecenia Rady.** Chodzi o zadbanie o to, by wyzwania dla poszczególnych krajów związane z dialogiem społecznym były szerzej omawiane w ramach prowadzonego przez Komitet ds. Zatrudnienia wielostronnego nadzoru w kontekście europejskiego semestru, w połączeniu ze szczegółowym monitorowaniem postanowień zalecenia, począwszy od 2026 r. Przegląd umożliwiłby wskazanie istotnych luk w polityce, postępów, a także dobrych praktyk, które warto rozpowszechniać w celu poprawy dialogu społecznego w całej UE, w usprawniony i uproszczony sposób.

17. **W odniesieniu do ewentualnych usprawnień w zakresie gromadzenia danych, które to usprawnienia wymieniono w załączniku, Komitet ds. Zatrudnienia zwraca się do państw członkowskich, by – w ścisłej współpracy ze swoimi krajowymi partnerami społecznymi – stopniowo podejmowały kroki w celu wzmocnienia bazy dowodowej dialogu społecznego, w oparciu o to, co jest już dostępne na szczeblu krajowym.** Takie usprawnienia mogłyby być wprowadzane stopniowo i można by zacząć od informacji, które mają zostać przedłożone do grudnia 2025 r. i mają dotyczyć wykonania zalecenia Rady, a następnie w okresie poprzedzającym ocenę Komisji w 2029 r. W tym kontekście przeglądy dialogu społecznego, które mają zostać zorganizowane przez Komitet w 2026 r. i 2028 r., będą ważnymi kamieniami milowymi służącymi podsumowaniu poczynionych postępów i ułatwieniu wymiany doświadczeń między państwami członkowskimi w zakresie poprawy gromadzenia danych na szczeblu krajowym. Wysiłki powinny pozostać proporcjonalne do oczekiwanych korzyści analitycznych i należy unikać tworzenia w związku z nimi zbędnych obciążeń sprawozdawczych oraz zapewnić, aby postępy pozostały zarówno znaczące, jak i osiągalne.

18. Załącznik – Kompleksowa tabela instrumentów polityki, ze szczegółowym zestawieniem przydatnych istniejących zasobów i z zalecanymi usprawnieniami w zakresie gromadzenia danych

Instrument polityki	Postanowienia zalecenia	Metoda oceny Istniejące zasoby i zalecane usprawnienia w zakresie gromadzenia danych
A) Charakter zasad i mechanizmów gwarantujących poszanowanie wolności zrzeszania się i rokowań zbiorowych, tj.: – ochrona pracowników, pracodawców, członków organizacji partnerów społecznych i przedstawicieli obu stron przed wszelkimi środkami, które mogą im zaszkodzić, w tym mieć negatywny wpływ na ich zatrudnienie – zagwarantowanie autonomii partnerów społecznych i swobody stron rokowań w zakresie decydowania o kwestiach, które mają być przedmiotem negocjacji	pkt 1 lit. a), pkt 5 oraz pkt 8 lit. b)	<u>Wykorzystanie istniejących źródeł:</u> - Poziom ochrony wolności zrzeszania się i rokowań zbiorowych: wykorzystanie bazy danych OECD/AIAS dotyczącej instytucjonalnych cech związków zawodowych, ustalania płac, interwencji państwa i paktów społecznych (ICTWSS) (sekcja A/prawa). - Środki chroniące pracowników, pracodawców, ich organizacje i przedstawicieli: skrócony wyciąg danych z bazy danych MOP dotyczącej stosunków pracy (baza danych IRLex) (sekcja 3 dotycząca środków ochrony prawnej). - Dodatkowe zasoby dotyczące krajowych przepisów z zakresu pracy, zabezpieczenia społecznego i powiązanych praw człowieka: baza danych MOP dotycząca krajowych przepisów z zakresu pracy, zabezpieczenia społecznego i powiązanych praw człowieka (NATLEX). - Wskazanie ewentualnych sygnałów co do ograniczeń w kwestiach objętych rokowaniami zbiorowymi: wyciąg dotyczący zmiennych 63/73 (pracownicy) i 60/70 (pracodawcy) w ramach opracowanego przez MOP wskaźnika celów zrównoważonego rozwoju 8.8.2 odnoszącego się do wolności zrzeszania się i skutecznego uznawania prawa do rokowań zbiorowych.
B) Charakter środków mających na celu zagwarantowanie niezależności związków zawodowych i organizacji pracodawców, wzmocnienie ich zdolności i promowanie ich zaangażowania w dialog społeczny	pkt 1 lit. b), c) i e) oraz pkt 10 lit. a), b), c), d), i)	<u>Wykorzystanie istniejących źródeł:</u> - Istniejąca ochrona prawna przed aktami ingerencji: skrócony wyciąg danych IRLex (sekcja 3.2). <u>Zalecane usprawnienia w zakresie gromadzenia danych:</u> - Państwa członkowskie wraz z krajowymi partnerami społecznymi mogłyby przedstawić zwięzły opis pozytywnych środków mających na celu budowanie i wzmacnianie zdolności i niezależności partnerów społecznych oraz zwiększających zaangażowanie wszystkich stron w dialog społeczny. Środki te mogą obejmować finansowanie, wsparcie logistyczne, szkolenia lub wiedzę prawną i techniczną, wsparcie na rzecz zwiększenia reprezentatywności / bazy

		członkowskiej (lista niewyczerpująca). Poszukiwanie odnośnych danych to również okazja do wskazania najlepszych praktyk.
C) Istnienie środków i kanałów zapewniających partnerom społecznym dostęp do odpowiednich informacji niezbędnych do uczestnictwa w dialogu społecznym i rokowaniach zbiorowych	pkt 1 lit. d) oraz pkt 3	<u>Wykorzystanie istniejących źródeł:</u> - Dostęp partnerów społecznych do informacji na poziomie miejsca pracy: skrócony wyciąg danych IRLex (sekcja 5). <u>Zalecane usprawnienia w zakresie gromadzenia danych:</u> - Państwa członkowskie wraz z krajowymi partnerami społecznymi mogłyby przedstawić zwięzły opis środków i kanałów informacyjnych istniejących w danym państwie członkowskim.
D) Dostosowanie zasad i środków wymienionych w ramach instrumentów polityki A–C do ery cyfrowej, nowego świata pracy (w tym nowych i niestandardowych form pracy), uczciwej i sprawiedliwej transformacji demograficznej i ekologicznej oraz równości płci i równych szans	pkt 1 lit. f), pkt 8 lit. a) oraz pkt 10 lit. e) i f)	<u>Brak systematycznych/porównywalnych źródeł</u> <u>Zalecane usprawnienia w zakresie gromadzenia danych:</u> - Państwa członkowskie, wraz z krajowymi partnerami społecznymi, mogłyby przedstawić zwięzłe informacje na temat odpowiedniej adaptacji swoich przepisów i środków w celu dostosowania ich do aspektów wymienionych w tym instrumencie polityki. Może to obejmować promowanie rokowań zbiorowych w kontekstach istotnych dla tych aspektów, usuwanie konkretnych barier w dialogu społecznym i rokowaniach zbiorowych w takich kontekstach, wspieranie dostosowania działań partnerów społecznych (lista niewyczerpująca). Poszukiwanie odnośnych danych to również okazja do wskazania najlepszych praktyk, które mogą przygotować grunt pod owocną wymianę informacji w przyszłości.
E) Istnienie środków mających na celu zapewnienie odpowiedniego wsparcia instytucjonalnego służącego rozwijaniu konstruktywnego dialogu społecznego, w szczególności mechanizmów, ustanowionych w prawie lub w praktyce instytucjonalnej, zapewniających systematyczne, skuteczne i terminowe zaangażowanie partnerów społecznych w opracowywanie i wdrażanie polityki zatrudnienia i polityki społecznej, a także polityki gospodarczej i innych polityk publicznych	pkt 1 lit. g) oraz pkt 2	<u>Wykorzystanie istniejących źródeł:</u> - Podstawowe mechanizmy zaangażowania: wyciąg danych IRLex (sekcja 4) i OECD/ICTWSS (sekcja „pakty i porozumienia społeczne”) zawierający wykazy udokumentowanych mechanizmów (ze wskazaniem ich podstawy: konstytucyjnej, prawnej lub praktycznej). Państwa członkowskie mogą przekazywać informacje uzupełniające. <u>Zalecane usprawnienia w zakresie gromadzenia danych:</u> - Państwa członkowskie wraz z krajowymi partnerami społecznymi mogłyby przekazywać zwięzłe informacje na temat systematycznego, konstruktywnego i terminowego charakteru zaangażowania partnerów społecznych.

F) W ramach stosowania środków i mechanizmów, o których mowa w instrumencie polityki E, partnerzy społeczni są angażowani w sposób systematyczny, konstruktywny i terminowy w kontekście europejskiego semestru.	2)	<u>Wykorzystanie istniejących źródeł:</u> - Zastosowanie wyżej wymienionych mechanizmów do europejskiego semestru: wykorzystanie danych Eurofound (badania „zaangażowania partnerów społecznych w kształtowanie polityki” – wydanie 2024) pozwala sklasyfikować państwa członkowskie wg następujących kategorii: <u>*Nie:</u> krajowi/regionalni partnerzy społeczni nie są angażowani w proces europejskiego semestru <u>*Tak:</u> krajowi/regionalni partnerzy społeczni są angażowani w proces europejskiego semestru poprzez domyślne stosowanie mechanizmów określonych w ramach poprzedniego instrumentu politycznego. <u>*Tak (ad hoc):</u> partnerzy społeczni są angażowani w proces europejskiego semestru za pomocą mechanizmów <i>ad hoc</i> - Państwa członkowskie, wraz z krajowymi partnerami społecznymi, mogą przedstawiać związane informacje uzupełniające.
G) W ramach gwarantowania prawa do rokowań zbiorowych: istnienie przejrzystych procedur uznawania i ustalania reprezentatywności, opartych na obiektywnych ustalonych wcześniej kryteriach, ustanowionych w porozumieniu ze związkami zawodowymi i organizacjami pracodawców.	pkt 4 lit. a)	<u>Wykorzystanie istniejących źródeł:</u> - Wskazanie odpowiednich procedur i ich charakterystyka: IRLex (sekcje 2.1.3 i 6.2.1/6.2.2 w odniesieniu do kryteriów i podstawy prawnej) – związane wyciągi danych (kryteria, procedury definiowania i przeglądu, data ostatniego przeglądu, konsultacje z partnerami społecznymi w ramach tego procesu). Państwa członkowskie mogą przekazywać informacje uzupełniające. - Sekcja D bazy danych ICTWSS zawiera informacje faktyczne na temat rad pracowniczych i reprezentacji pracowniczej w przedsiębiorstwie.

H) Istnienie przepisów zapewniających pełne uznanie i poszanowanie szczególnej roli partnerów społecznych w strukturach i procesach dialogu społecznego, w szczególności a) bez podważania stanowisk związków zawodowych lub ich przedstawicieli w przedsiębiorstwach, w których obecni są wybrani przedstawiciele pracowników; oraz b) bez mylenia z innymi formami dialogu z udziałem szerszego grona interesariuszy.	pkt 4 lit. b) i c)	<u>Wykorzystanie istniejących źródeł:</u> - Istotne informacje w ograniczonym zakresie zamieszczono w bazie danych IRLex (w sekcji 3; oraz w sekcji 6.4 dotyczącej bezpieczeństwa związków zawodowych), jednak nie odnoszą się one konkretnie do nadużyć określonych w pkt 4 zalecenia. <u>Zalecane usprawnienia w zakresie gromadzenia danych:</u> - państwa członkowskie wraz z krajowymi partnerami społecznymi mogłyby przedstawić zwięzły opis środków podjętych w ramach stosowania przepisów pkt 4 lit. b) i c) zalecenia (kluczowe przepisy mające zastosowanie, odniesienie prawne).
I) Bez uszczerbku dla prawa dostępu do procedur administracyjnych i sądowych: istnienie i promowanie mechanizmów ustanowionych przez partnerów społecznych w celu rozstrzygania sporów zbiorowych – postępowania pojednawczego, mediacji lub arbitrażu, za zgodą obu stron, w celu ułatwienia negocjacji oraz poprawy stosowania układów zbiorowych; oraz funkcji mediacji, która może być uruchamiana w przypadku konfliktu między związkami zawodowymi a organizacjami pracodawców.	pkt 6	<u>Wykorzystanie istniejących źródeł:</u> - Opis istniejących mechanizmów pojednawczych, mediacyjnych i arbitrażowych: zwięzłe wyciągi danych IRLex (sekcje 7.1 i 7.2) - Przykłady przydatnych praktyk krajowych: Eurofound (2022), „Collective labour disputes in the EU” (Spory zbiorowe w UE) <u>Zalecane usprawnienia w zakresie gromadzenia danych:</u> - Państwa członkowskie wraz z krajowymi partnerami społecznymi mogłyby przekazywać informacje uzupełniające lub aktualizacje dotyczące ustanowienia i stosowania mechanizmów pojednawczych, mediacyjnych i arbitrażowych wykorzystywanych do negocjowania i stosowania układów zbiorowych oraz do przypadków konfliktu.
J) Istnienie ram prawnych lub politycznych mających na celu umożliwianie rokowań zbiorowych na szczeblu międzysektorowym, sektorowym i na szczeblu przedsiębiorstwa, w tym polityk lub środków mających na celu koordynację między tymi szczeblami.	pkt 7	<u>Wykorzystanie istniejących źródeł:</u> - Szczeble rokowań zbiorowych i ich koordynacja: wykorzystanie danych OECS/ICTWSS (sekcja B „wysokość wynagrodzeń”/podsekcja „Centralizacja i organizacja rokowań wielopoziomowych”) – dotyczy to ustalania wynagrodzeń, ale może być wykorzystywane jako odniesienie/wskaźnik. Zmienne w sekcji B umożliwiają również monitorowanie rozwoju rokowań zbiorowych na wszystkich szczeblach i sprzyjają koordynacji między poszczególnymi i wszystkimi szczeblami.

		- Informacje uzupełniające dotyczące skutków prawnych układów zbiorowych i ich przedłużenia: skrócony wyciąg (sekcje 6.3 i 6.9 lub baza danych IRLex). <u>Zalecane usprawnienia w zakresie gromadzenia danych:</u> - Państwa członkowskie wraz z krajowymi partnerami społecznymi mogłyby, jeśli uznają to za uzasadnione, przekazywać informacje uzupełniające na temat środków wspomagających.
K) Krajowy wskaźnik zasięgu rokowań zbiorowych (wskaźnik ilościowy).	pkt 8	<u>Wykorzystanie istniejących źródeł:</u> - Wskaźnik zasięgu rokowań zbiorowych, stopień uzwiązkowienia i stopień zrzeszenia pracodawców: dane OECD/ICTWSS (sekcje: organizacje pracodawców, członkostwo w związkach zawodowych i stopień uzwiązkowienia, zasięg rokowań zbiorowych). <u>Zalecane usprawnienia w zakresie gromadzenia danych:</u> - Państwa członkowskie wraz z krajowymi partnerami społecznymi mogłyby podać przykłady zasięgu rokowań zbiorowych w przypadku osób samozatrudnionych lub osób pracujących za pośrednictwem platform internetowych.
L) Istnienie zestawu środków lub polityk obejmujących system egzekwowania układów zbiorowych w zależności od prawa krajowego lub praktyki krajowej, w tym, w stosownych przypadkach, inspekcji i sankcji.	pkt 8 lit. c)	<u>Wykorzystanie istniejących źródeł:</u> - Ramy prawne mające zastosowanie do przestrzegania układów zbiorowych / zgodności z nimi: baza danych IRLex, sekcje 6.6 i 6.8. <u>Zalecane usprawnienia w zakresie gromadzenia danych:</u> - Państwa członkowskie wraz z krajowymi partnerami społecznymi mogłyby przekazywać informacje uzupełniające na temat środków regulujących egzekwowanie układów zbiorowych (w tym na temat istnienia inspekcji i sankcji).

M) Istnienie środków, w tym środków dotyczących publikacji i komunikacji, a także repozytoriów, mających na celu wymianę i promowanie wyników oraz wartości dodanej dialogu społecznego i rokowań zbiorowych.	pkt 9	<u>Brak systematycznych/porównywalnych istniejących źródeł</u> <u>Zalecane usprawnienia w zakresie gromadzenia danych:</u> - Środki podjęte w celu promowania korzyści i wartości dodanej dialogu społecznego i rokowań zbiorowych: państwa członkowskie mają przekazywać zwięzłe informacje, także o istnieniu repozytoriów i o innych sposobach publikowania/udostępniania układów zbiorowych.
N) Istnienie środków i działań mających na celu optymalizację integracji szczebla europejskiego w skutecznym dialogu społecznym i rokowaniach zbiorowych, w tym poprzez a) ułatwianie współpracy między partnerami społecznymi szczebla krajowego i europejskiego; b) zapewnianie wsparcia w celu wdrożenia umów między partnerami społecznymi zawartych na szczeblu Unii; oraz c) jak najlepsze wykorzystanie finansowania unijnego i zachęcanie partnerów społecznych do korzystania z istniejącego finansowania unijnego.	pkt 10 lit. g), h) oraz i)	<u>Wykorzystanie istniejących źródeł:</u> - Wdrażanie umów między partnerami społecznymi zawartych na szczeblu UE: sprawozdania dla komitetów (sektorowego) dialogu społecznego w sprawie wdrażania autonomicznych umów (dostępne za pośrednictwem bazy tekstów dotyczących dialogu społecznego Komisji Europejskiej). - Korzystanie z finansowania unijnego: istniejące dane zgromadzone przez Komisję na temat ukierunkowanego finansowania z EFS+ i Instrumentu Wsparcia Technicznego (TSI), a także finansowania przyznanego na rzecz dialogu społecznego w ramach prerogatywy społecznej. <u>Zalecane usprawnienia w zakresie gromadzenia danych:</u> - Współpraca z partnerami społecznymi działającymi na szczeblu UE: państwa członkowskie wraz z krajowymi partnerami społecznymi mogłyby przedstawić zwięzłe wyjaśnienie wszelkich odpowiednich ukierunkowanych środków. - Wdrażanie umów między partnerami społecznymi zawartych na szczeblu UE: w stosownych przypadkach państwa członkowskie wraz z krajowymi partnerami społecznymi mogłyby przedstawić uzupełniające zwięzłe wyjaśnienie środków wsparcia. - Korzystanie z finansowania unijnego: państwa członkowskie wraz z krajowymi partnerami społecznymi mogłyby rozważyć dostarczenie informacji na temat środków zachęcających do korzystania z finansowania unijnego.